

WIJZIGING VAN DE REFERENTIEMAAND VOOR DE CONJUNCTUURENQUÊTES METHODOLOGISCHE TOELICHTING

1. NIEUW PRINCIPE VOOR DE VASTSTELLING VAN DE REFERENTIEMAAND

De conjunctuurenquêtes die aan het begin van elke maand bij de ondernemingen worden gehouden, hebben betrekking op zowel het verleden als het heden: zij informeren bij de ondernemer naar het verloop van de activiteit tijdens de voorbije maand, enerzijds, en naar zijn beoordelingen en prognoses tijdens de maand waarin de enquête wordt gehouden, anderzijds.

In België verwezen de resultaten van de aan het begin van een bepaalde maand georganiseerde enquêtes tot op heden naar de voorgaande maand, dat is de maand waarop de beoordeling van de economische activiteit betrekking heeft.

Zoals aangekondigd in de persmededeling van 24 april 2002, komt daarin vanaf vandaag verandering. Uit harmonisatie-overwegingen zal België voortaan, net als de meeste Europese landen, de methode van de Europese Commissie toepassen, die erin bestaat de resultaten te dateren volgens de maand waarin zij werden verkregen. Met andere woorden, de persmededeling zal voortaan verwijzen naar de maand waarin de gegevens zijn verzameld. In dit geval is de informatie in het perscommuniqué gebaseerd op de in het begin van de maand mei verzamelde gegevens. De enquêtes, die worden gebruikt als een instrument om het ondernemersvertrouwen te meten, worden derhalve gerangschikt volgens de maand waarin dat vertrouwen wordt gepeild.

2. IMPACT VAN DIE VERANDERING

2.1. Geen breuk in de reeks

Die wijziging veroorzaakt geen breuk in de reeks voor de door de Bank gepubliceerde conjunctuurcurve: de verandering van de referentiemaand, die wordt toegepast op alle historische waarnemingen, leidt tot een verschuiving met een periode in de gehele curve.

2.2. Synchronisatie van de vertrouwensindicatoren van verbruikers en ondernemers

Dankzij die verschuiving is de conjunctuurcurve van de ondernemers voortaan volkomen synchroon met de vertrouwensindicator van de consumenten. Vanaf nu zullen de enquêtes die worden gehouden bij consumenten en ondernemingen immers beide verwijzen naar de maand aan het begin waarvan ze worden gehouden. Die synchronisatie zal het werk van de analisten vergemakkelijken.

2.3. Geen versnelling van de stroom van conjunctuurinformatie

Op het eerste gezicht kan worden gedacht dat het verschuiven van de enquêtes met een maand het voordeel biedt de stroom conjunctuurgegevens te versnellen: dat is geenszins het geval, daar een eventuele omslag van de economische trend, zelfs al zal die nu aan een recentere maand worden toegewezen, niet sneller zal worden waargenomen, omdat de enquêtes op hetzelfde tijdstip zullen worden gehouden als thans het geval is.

2.4. Behoud van het voorlopig karakter

Ook zou kunnen worden gevreesd dat de Belgische curve, door die verschuiving met een maand, een minder voorlopende indicator voor de Europese conjunctuur zou worden; een in november 2000 gepubliceerde "working paper" van de Bank¹ over dat probleem toont evenwel aan dat zulks niet het geval is: hoewel er "technisch" gezien een maand verloren gaat, blijft het intrinsiek voorlopend karakter van de Belgische conjunctuur behouden².

¹ Vanhaelen J.-J., Dresse L. en De Mulder J., "The Belgian industrial confidence indicator: leading indicator of economic activity in the Euro area ?", Nationale Bank van België, working paper n°12, november 2000.

² Teneinde enig probleem in verband met de referentieperiode te vermijden, was de studie reeds gebaseerd op een Belgische vertrouwensindicator die qua datering al volledig in overeenstemming was met de methode van de Europese Commissie. Er zij aan herinnerd dat uit de studie bleek dat de omslagpunten in de Belgische conjunctuur in de verwerkende nijverheid over de periode 1993-2000 gemiddeld drie maanden sneller plaatsgrepen dan in de Europese conjunctuur in de verwerkende nijverheid.